



Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fiskeridirektoratet

Februar 2008

J.nr.:

Ref.: ESJE

RESUMÉ

Vedr.: Orienteringsmøde og drøftelse af mulighederne for gennemførelse af Rådets Forordning om foranstaltninger til genopretning af bestanden af europæisk ål den 31. januar 2008

Deltagere:

Allan Buch	Danmarks Fiskeriforening
Niels-Erik Jensen	Danmarks Fiskeriforening
Nadia Juhl	Danmarks Fiskeriforening
René Dandanell	Danmarks Fiskeriforening
Kurt Birch	Danmarks Fiskeriforening
Niels Barslund	Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark
Leif Olsen	Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark
Kaare M. Ebert	Danmarks Sportsfiskerforbund
Harry K. Lorentzen	Dansk Fritidsfiskerforbund
Kay Hansen	Dansk Fritidsfiskerforbund
Finn Frandsen	Dansk Fritidsfiskerforbund
John Wessberg	Dansk Amatørfiskerforening
Willy Nielsen	Dansk Amatørfiskerforening
Erling Rasmussen	Dansk Amatørfiskerforening
Brian Thomsen	Dansk Akvakultur
Jakob Bregnballe	Dansk Akvakultur
Christian Graver	Dansk Akvakultur
Mogens Larsen	Dansk Akvakultur
Helge Hovad	Foreningen af Danske Vandkraftværker
Jens Tellefsen	Dansk Fisk
O.V. Jørgensen	DFE
Nels Priess	Dansk Åleeksportørforening
Carl Peter Brasen	Dansk Åleeksportørforening
Carl Henning Brasen	Dansk Åleeksportørforening
Peter Simonsen	Skov- og Naturstyrelsen
Lars Kjellerup Larsen	By- og Landskabsstyrelsen

Søren Keller/Thomas Bjerre	Miljøstyrelsen
Gorm Rasmussen	DTU Aqua
Michael Ingemann Pedersen	DTU Aqua
Josianne Støttrup	DTU Aqua
Mogens Kjørup	Departementet
Mette Selchau	Departementet
Lars Christensen Clink	Direktoratet for FødevarerErhverv
Birgit Bolgann	Fiskeridirektoratet
Mik Jensen	Fiskeridirektoratet
Esben Sverdrup-Jensen	Fiskeridirektoratet
Lene Jensen Scheel-Bech	Fiskeridirektoratet

Dagsorden:

1. Gennemgang af Rådets Forordning nr. 1100/2007 af 18. september 2007 om foranstaltninger til genopretning af bestanden af europæisk ål (vedlægges)
2. Gennemgang af notat af 6. december 2007 (vedlægges) udarbejdet af DTU Aqua-Institut for Akvatiske Ressourcer (tidligere Danmarks Fiskeriundersøgelser) med mulighed for besvarelse af eventuelle spørgsmål
3. Opnåelse i Danmark af de fastsatte mål med henblik på beskyttelse af ål
 - a) Åleforvaltningsplan
 - b) Gennemgang og drøftelse af de elementer, der skal indgå med henblik på den regulering, der skal gennemføres
4. Den videre proces, herunder en tidsplan for det videre arbejde

Resumé:

Birgit Bolgann bød velkommen og opfordrede til en kort præsentationsrunde, som blev gennemført.

Birgit Bolgann introducerede dagsordenen, og forklarede at Gorm Rasmussen ville stå for DTU Aquas præsentation af notatet af 6. december 2007.

Birgit Bolgann understregede at mødet var første skridt i en åben proces omkring udarbejdelsen af en forvaltningsplan for det fremtidige ålefiskeri, og at Fødevarerministeriet i høj grad ønskede konstruktive inputs fra alle interesserede til det videre arbejde.

1. Gennemgang af rådets forordning.

Birgit Bolgann redegjorde for forhandlingsprocessen forud for vedtagelsen af den endelige rammeforordning. Indledningsvis i forhandlingsforløbet havde Kommissionen lagt op til en mere detaljeret løsning f.eks. stop for fiskeri i perioder af 14 dage.

I stedet for en meget konkret løsning for hele det europæiske ålefiskeri, endte man med en struktur, hvor hvert medlemsland udarbejder en national forvaltningsplan indenfor rammerne af de fælleseuropæiske målsætninger for genopretning af ålebestanden. Birgit Bolgann summerede kort hovedelementerne i forordningen, som beskrevet i følgebrevet til mødeindkaldelsen. Fødevarerministeriet anbefaler en udfasning af ferskvandsfiskeriet og en indsatsreduktion i saltvand på 50 %.

Forvaltningsplanen skal, udover det i følgebrevet nævnte, også indeholde en strategi for overvågning og kontrol. Planen skal afleveres til Kommissionen inden 31. december 2008 med henblik på ikrafttrædelse 1. juli 2009.

2. Gennemgang af DTU Aqua notat af 6. december 2007

Gorm Rasmussen gennemgik kort det udsendte notat, og understregede flere gange, at man generelt i Europa har oplevet en markant reduktion i antallet af glasål siden 1980. ICES har længe advaret om, at ålebestanden er uden for biologisk sikre grænser. Den biologiske vurdering fra ICES er, at en markant reduktion i den menneskeskabte dødelighed er nødvendig for at vende udviklingen mod en større ålebestand. Hvis man sikrer opbygning af en større gydebiomasse end den nuværende vil man kunne genoprette ålebestanden til et fremtidigt bæredygtigt niveau.

Gorm Rasmussen bemærkede, at forvaltningsplanens mål om, at 40 % af den oprindelige mængde af voksne blankål skal undslippe til gydepladserne i Sargassohavet, er særdeles vanskeligt at opnå inden for en overskuelig årrække, selv med et totalforbud også i saltvand. Det skyldes det begrænsede udbud af glasål til udsætning og den markante forskel på ålerekrutteringen nu i forhold til situationen før 1980.

Gorm Rasmussen redegjorde for nogle af vanskelighederne ved at beregne størrelsen af den oprindelige ålebestand, med indflydelse fra prædatorer, habitatændringer, spærringer og andre påvirkninger på ålens livscyklus. Men ved forskellige beregningsmetoder var DTU-Aqua nået til det resultat, at bestanden i dag i Danmark udgør en meget lille del af den oprindelige bestand. Han understregede endeligt, at den danske fremsendte forvaltningsplan skal være godkendt af kommissionen på baggrund af et fagligt udvalg inden den kan iværksættes fra 1. juli 2009.

3. Opnåelse i Danmark af de fastsatte mål med henblik på beskyttelse af ål

Birgit Bolgann introducerede de forskellige "håndtag" som forordningen giver mulighed for at dreje på i henholdsvis ferskvand og saltvand.

- Reduktion af det erhvervsmæssige fiskeri
- Begrænsning af fritidsfiskeriet
- Udsætningsforanstaltninger
- Skabe passage forbi spærringer og miljøforanstaltninger

- Bekæmpelse af prædatorer – herunder f.eks. skarv
- Midlertidig slukning af vandkraftturbiner
- Foranstaltninger vedr. akvakultur
- Begrænsning af antal redskaber
- Begrænsning i fangst
- Indførelse af forhøjet mindstemål
- Lukkede områder
- Begrænsning i tid

Lars Christensen Clink præsenterede et kort papir om mulighederne for støtte til ålesektoren med midler fra den Europæiske Fiskerifond. (Dokument vedhæftet.)

To relevante foranstaltninger kan komme i spil: udsætning og ophugning.

Såfremt der foreligger en godkendt åleforvaltningsplan, er der mulighed for tilskud til udsætning.

En eventuel ophugningsrunde ville kræve en ændring af det danske fiskeriprogram og en tidsbegrænset plan (2 år). Begge skal godkendes af Kommissionen. Hovedparten af værdierne i ålefiskeriet er bundet i redskaberne, det er ikke afklaret hvorvidt man kan opnå ophugningsstøtte til disse, men udgangspunktet er at ophugningsstøtte skal være knyttet til at fartøjer tages ud af fiskeri. Den Europæiske Fiskerifond rummer dog en vis plads til fortolkning.

Efterfølgende bød mødet på en række spørgsmål til og diskussion af ovennævnte temaer og præsentationer.

Diskussionen vedrørte følgende temaer:

Udsætning:

Der udtryktes bekymring for den fremtidige prisfastsættelse af ål til udsætning, samt utilfredshed med det faktum, at der fortsat, også i forbindelse med en forvaltningsplan, foregår væsentlig eksport af glasål til bl.a. Kina. Det blev understreget at den store eksport har en demotiverende effekt på fiskere her i landet i forhold til at overholde og bakke op om en fremtidig regulering.

Der er sanktionskonsekvens for lande, som ikke overholder de i forordningen fastsatte begrænsninger for anvendelse af glasål.

Det blev anført, at i forbindelse med forvaltningsplanen bør arbejdet med at udvikle en mere fokuseret strategi for udsætning og evt. koncentrere indsatsen i nogle få områder intensiveres. Det er nødvendigt, at en sådan strategi tilpasses udviklingen på markedet for glasål.

Ferskvandsfiskeri:

Ferskvandsfiskeriforeningen lagde vægt på at de kystnære saltvandsområder også er opvækstområder for ål. På den baggrund anbefaler foreningen at man reducerer fiskerindsatsen ligeligt i både salt- og ferskvand.

Tidsrammen for en eventuel udfasning af ålefiskeriet i ferskvand er endnu ikke fastsat.

Det er i den forbindelse essentielt at få kortlagt de erhvervsmæssige aktiviteter i ferskvand, samt at undersøge mulighederne for at anvende mere selektive redskaber.

Erhvervsfiskeri:

Erhvervsfiskeriet har de sidste år oplevet en markant reduktion i antallet af fiskere og antallet af bundgarn. "Catch per unit" er for en del redskaber steget i samme periode. Nedgangen i ålebestanden er ikke tydeligt alle steder.

Danmarks Fiskeriforening ønsker: Lukkede områder, ophugningsstøtte (redskaber), licensordning.

En reduktion i indsatsen kunne evt. være baseret på længden af bundgarn. Det er dog vigtigt at sikre at man ikke har mulighed for at kompensere med f.eks. et forhøjet antal kasteruser.

Fritidsfiskeri:

Fritidsfiskeriet kan reguleres via antallet af redskaber / tid / mindstemål.

Fritidsfiskerforeningen anførte, at medlemmerne i høj grad er afhængige af ålefiskeriet, at de holder liv i turisme og livet i de små havne og at fritidsfiskerne ikke kan tåle flere reduktioner i antallet af redskaber. Færre ruser må erstattes af flere garn.

Skarv:

Skarven spiser utvivlsomt mange ål, men bestanden er for nedadgående. Skov og naturstyrelsen præsenterer i foråret 2008 en ny forvaltningsplan for Skarv.

Reguleringsindsatsens bliver i fremtiden endnu mere fokuseret på en række kolonier.

Vandkraft / ålepas:

Stemmeværker, turbiner m.m. udgør væsentlige hindringer for ålens vandring.

Undersøgelser viser, at ålepas virker, men det er endnu ikke fuldt ud klargjort hvilke design er de bedste og i hvor høj grad andre arter kan udnytte samme løsninger.

Repræsentanten fra Foreningen af Danske Vandkraftværker understregede, at stramninger i regulativerne og periodevise lukninger af turbinerne ville være et "dødsstød" for de få vandkraftværker, som fortsat er i drift.

Ålebestand:

Ålen er fortsat omgivet af megen mystik og forskernes viden om dens vandring og livscyklus er fortsat meget begrænset.

Indsatsen på forskningsområdet er bl.a. med Galathea Ekspeditionen blevet intensiveret. Det overordnede grundlag for genopretningsindsatsen er en række sikre data som indikerer at ålebestanden er på et kritisk lavt niveau. Hvilke faktorer, som påvirker bestanden og i hvilken grad, har man ikke sikre oplysninger om, i stedet anvendes forsigtighedsprincippet. Jo flere ål, der svømmer ud af danske og europæiske farvande for at gyde, jo flere glasål må der efterfølgende komme retur.

Danmark er i en unik position i forhold til resten af Europa i det hovedparten af de danske opvækstområder ligger i salt og brakvand. Opvækstområderne er således ikke omfattet af 40 % kravet i forordningen.

4. Den videre proces, herunder en tidsplan for det videre arbejde

Birgit Bolgann takkede for en god og indholdsrig diskussion. Det blev aftalt at der kan indsendes skriftlige kommentarer og ideer indtil 6. marts 2008. Disse vil indgå i fødevareministeriets videre arbejde med forvaltningsplanen. Der vil også i den fortsatte proces være inddragelse og høring af interesserne.